

A. Lý thuyết:

BÀI 8: PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC HỌC ĐƯỜNG

1. Khái niệm.

Bạo lực học đường là hành vi hành hạ, ngược đãi, đánh đập; xâm hại thân thể, sức khỏe; lăng mạ, xúc phạm danh dự, nhân phẩm; cô lập, xua đuổi và các hành vi cố ý khác gây tổn hại về thể chất, tinh thần của người học xảy ra trong cơ sở giáo dục.

2. Nguyên nhân và tác hại.

- Nguyên nhân:

+ Nguyên nhân khách quan của bạo lực học đường: Sự tác động của trò chơi điện tử có tính bạo lực, giáo dục gia đình và sự quan tâm của bố mẹ đến con cái,...

+ Nguyên nhân chủ quan: Sự phát triển tâm lý lứa tuổi, sự thiếu hụt kỹ năng sống,...

- Tác hại: Gây ra những tổn thương về cơ thể, sức khỏe và đặc biệt là những tổn thương về mặt tâm lý (Sợ hãi, tự ti, ám ảnh, trầm cảm,...) của nạn nhân; và ảnh hưởng đến xã hội, môi trường xung quanh.

3. Cách ứng phó với bạo lực học đường.

+ Trước khi xảy ra bạo lực: cần cố gắng để giải quyết mâu thuẫn hoặc nhờ người lớn can thiệp.

+ Trong khi xảy ra bạo lực: nhanh chóng rời khỏi vị trí, tìm cách thoát khỏi tình huống nguy hiểm và kịp thời nhờ sự hỗ trợ của người khác.

+ Sau khi xảy ra bạo lực: nhờ sự trợ giúp của gia đình, nhà trường về sức khỏe và tâm lý nếu thấy có sự bất ổn.

4. Phòng, chống bạo lực học đường.

- Tuyên truyền về phòng, chống bạo lực học đường là trách nhiệm của mỗi học sinh, gia đình, nhà trường và xã hội. Khi chứng kiến hành vi bạo lực, cần kịp thời hỗ trợ nạn nhân trong khả năng phù hợp hoặc thông báo cho những người liên quan để can thiệp, giải quyết.

- Học sinh có hành vi bạo lực học đường phải chịu trách nhiệm về mọi hậu quả mà mình gây ra theo quy định của pháp luật.

BÀI 9: QUẢN LÝ TIỀN

1. Khái niệm.

Quản lý tiền hiệu quả là biết sử dụng tiền một cách hợp lý.

2. Ý nghĩa.

- Quản lý tiền hiệu quả giúp chúng ta chủ động chi tiêu hợp lý,

- Rèn luyện tiết kiệm, dự phòng cho trường hợp khó khăn và đầu tư cho tương lai.

3. Một số nguyên tắc quản lý tiền hiệu quả:

+ Chi tiêu hợp lý, có kế hoạch;

+ Tiết kiệm thường xuyên;

+ Tăng nguồn thu.

4. Cách tạo ra nguồn thu nhập.

Để tạo ra nguồn thu nhập, học sinh có thể chọn những hoạt động phù hợp với khả năng và thời gian của mình như:

- Thu gom phế liệu tại nhà

- Tăng gia sản xuất
- Cộng tác với một số tờ báo, trang tin điện tử tuổi học trò để viết bài;...
- Làm đồ thủ công để bán,...

4. Ca dao, tục ngữ có liên quan đến quản lý tiền:

1. “Kiến tha lâu đầy tổ, tích tiểu thành đại”
 - Tiết kiệm từng chút một, dù nhỏ nhưng lâu dần sẽ thành một khoản lớn.
2. “Làm khi lành để dành khi đau”
 - Luôn có kế hoạch tài chính dự phòng để đối phó với những lúc khó khăn bất ngờ.
3. “Thắt lưng buộc bụng”
 - Chi tiêu hợp lý, tiết kiệm, tránh những khoản mua sắm không cần thiết.
4. “Miệng ăn núi lở, ném tiền qua cửa sổ”
 - Nếu tiêu xài hoang phí, không có kế hoạch, dù giàu có cũng dễ cạn kiệt tài sản.
5. “Khéo ăn thì no, khéo co thì ấm”
 - Biết cân đối chi tiêu, sắp xếp cuộc sống hợp lý sẽ luôn đủ đầy và thoải mái.
6. “Năng nhặt chặt bị”
 - Kiên trì tích góp, không chỉ tiết kiệm mà còn phải biết giữ gìn, bảo quản cẩn thận.
7. “Có làm mới có ăn, tay làm hàm nhai”
 - Lao động là nguồn gốc của thu nhập, không thể có thành quả mà không nỗ lực làm việc.
8. “Vung tay quá trán”
 - Chi tiêu vượt quá khả năng tài chính của bản thân, dễ rơi vào nợ nần và bất ổn.
9. “Liệu cơm gắp mắm”
 - Phải tính toán chi tiêu theo điều kiện tài chính của mình, tránh sống vượt quá khả năng.
10. “Của bền tại người”
 - Đồ vật có tốt đến đâu cũng cần được bảo quản đúng cách, nếu không sẽ nhanh hỏng.

Bài 10: NGUYÊN NHÂN, HẬU QUẢ CỦA TỆ NẠN XÃ HỘI

1. Khái niệm.

- Tệ nạn xã hội là những hành vi sai lệch chuẩn mực xã hội, vi phạm đạo đức và pháp luật, gây hậu quả xấu đến mọi mặt của đời sống.
- Có nhiều loại tệ nạn xã hội, nhưng phổ biến nhất là cờ bạc, ma túy, mại dâm,...

2. Nguyên nhân.

- Nguyên nhân khách quan: Do mặt trái của nền kinh tế thị trường, môi trường sống không lành mạnh, do sự nuông chiều quá mức và buông lỏng con cái của cha mẹ,...
- Nguyên nhân chủ quan: Do tò mò, lười biếng, ham chơi, đua đòi, thiếu hiểu biết và thiếu tự chủ,...

3. Hậu quả của tệ nạn xã hội.

- Đối với bản thân: ảnh hưởng đến sức khỏe, làm tha hóa về nhân cách, rối loạn về hành vi, rơi vào lối sống buông thả, dễ vi phạm pháp luật,...
- Đối với gia đình: cạn kiệt tài nguyên, làm tan vỡ hạnh phúc gia đình,...
- Đối với xã hội: làm suy thoái giống nòi; rối loạn trật tự; ảnh hưởng xấu đến sự phát triển kinh tế, suy giảm sức lao động xã hội,...

4. Ca dao, tục ngữ có liên quan

1. “Cờ bạc là bác thằng bần, Cửa nhà bán hết, tra chân vào cùm.”
- Cờ bạc khiến con người mất hết tài sản, rơi vào cảnh nghèo khó, thậm chí chịu hậu quả pháp lý.
2. “Xem bói ra ma, quét nhà ra rác”
- Tin vào mê tín dị đoan dẫn đến suy nghĩ sai lầm, mất tiền vô ích mà không mang lại lợi ích thực sự.
3. “Giàu đâu những kẻ ngủ trưa, sang đâu những kẻ say sưa tối ngày”
- Lười biếng và đắm chìm trong rượu chè khiến con người không thể giàu có, dễ dẫn đến cuộc sống sa sút.
4. “Bạn bè với ả phù dung, Thân tàn ma dại, mặt xanh, nanh vàng.”
- Dính líu đến tệ nạn xã hội khiến con người trở nên tiều tụy, mất kiểm soát bản thân, ảnh hưởng sức khỏe.
5. “Anh ham xóc đĩa cò quay
Máu mê cờ bạc, lại hay rượu chè
Eo sèo công nợ tứ bề
Kẻ lòi người kéo ê chè lăm thay!”
- Cờ bạc, rượu chè không chỉ hủy hoại kinh tế mà còn khiến con người mắc nợ, bị xã hội xa lánh.

B. Luyện tập:

Làm trắc nghiệm các bài 8,9,10,11 trên trang web <https://www.vietjack.com/> và các bài học trên k12 online

***Lưu ý:**

- Giáo viên chỉ giới thiệu cho các em trang web <https://www.vietjack.com/>. để làm quen và tham khảo câu hỏi trắc nghiệm. Thỉnh thoảng, trang web có thể có sai sót trong đáp án, vì vậy các em cần chú ý.

- Hướng dẫn đề cương chỉ giúp học sinh nắm vững phần kiến thức nhận biết. Phần kiến thức thông hiểu sẽ được học sinh tiếp thu thông qua việc tập trung nghe giáo viên giảng bài, từ đó biết cách vận dụng kiến thức vào thực tiễn.

- Đọc lại các nội dung ở sách giáo khoa bài 8,9,10, 11
- HS Giải nghĩa được các câu ca dao tục ngữ trên
- Đọc kỹ câu hỏi và tình huống trước khi làm bài ; luôn giải thích vì sao?
- Làm bài không dùng xóa nước, trình bày sạch, chữ dễ xem, không viết tắt, nhớ ghi số thứ tự ở lớp cạnh tên hs vào bài thi

-Chúc các em làm bài tốt!-